Grant Thornton

Nghị định 90/2025/NĐ-CP: Bước sang năm thứ hai, Doanh nghiệp đã sẵn sàng cho Kiểm toán bắt buộc

Trọng tâm không còn chỉ là xác định nghĩa vụ, mà là khả năng cung cấp dữ liệu, hồ sơ và bằng chứng cho cuộc kiểm toán đầu tiên.

Nghị định số 90/2025/NĐ-CP, có hiệu lực từ ngày 14/4/2025, mở rộng phạm vi đơn vị phải kiểm toán báo cáo tài chính hàng năm, trong đó có nhóm “doanh nghiệp khác có quy mô lớn”. Bước sang năm thứ hai triển khai, câu hỏi quan trọng không còn chỉ là “doanh nghiệp có thuộc đối tượng kiểm toán bắt buộc hay không”, mà là “doanh nghiệp đã sẵn sàng cho cuộc kiểm toán đầu tiên chưa”.

Sự sẵn sàng được thể hiện ở khả năng cung cấp bằng chứng kiểm toán, xử lý các vấn đề kế toán tồn tại, bảo đảm số dư đầu kỳ có cơ sở và hoàn thành báo cáo tài chính đã được kiểm toán đúng thời hạn.

© 2026 Công ty TNHH Grant Thornton (Việt Nam). Bảo lưu mọi quyền.

1. Doanh nghiệp nào cần rà soát nghĩa vụ Kiểm toán?

Theo Nghị định 90/2025/NĐ-CP, “doanh nghiệp khác có quy mô lớn” thuộc diện kiểm toán bắt buộc nếu đáp ứng ít nhất 2 trong 3 tiêu chí sau:

LAO ĐỘNG	DOANH THU	TỔNG TÀI SẢN
Trên 200 người tham gia BHXH bình quân năm	Trên 300 tỷ đồng/năm	Trên 100 tỷ đồng

Các chỉ tiêu được xác định trên cơ sở năm trước liền kề theo nguyên tắc quy định tại Nghị định. Doanh nghiệp vì vậy cần đánh giá lại nghĩa vụ hàng năm, đặc biệt khi quy mô hoạt động thay đổi nhanh.

Nghị định cũng quy định cơ chế xác định trường hợp doanh nghiệp không còn thuộc đối tượng kiểm toán bắt buộc khi không đáp ứng các tiêu chí trong hai năm liên tiếp. Doanh nghiệp nên lưu hồ sơ đánh giá và căn cứ số liệu cho kết luận của mình.

2. Sẵn sàng Kiểm toán: bốn vấn đề cần ưu tiên

2.1. Số dư đầu kỳ và bằng chứng từ các năm trước

Công nợ, hàng tồn kho, tài sản, đầu tư, vay, vốn, thuế và giao dịch với bên liên quan có thể bắt nguồn từ các kỳ trước nhưng vẫn ảnh hưởng trọng yếu đến báo cáo tài chính hiện tại. Thiếu hồ sơ hỗ trợ có thể hạn chế khả năng thu thập bằng chứng kiểm toán thích hợp.

2.2. Các vấn đề kế toán tích lũy

Cuộc kiểm toán đầu tiên thường làm nổi bật các vấn đề liên quan đến chính sách kế toán, công nợ tồn đọng, kiểm kê, tài sản cố định, ước tính kế toán, dự phòng, thuế, bên liên quan và tính đầy đủ của thuyết minh.

2.3. Tiến độ và nguồn lực phối hợp

Kiểm toán không chỉ là công việc của bộ phận kế toán. Doanh nghiệp cần phân công đầu mối và huy động kịp thời các bộ phận tài chính, pháp chế, nhân sự, mua hàng, bán hàng, kho, đầu tư hoặc quản lý dự án.

2.4. Ảnh hưởng đến báo cáo kiểm toán

Nếu không thể thu thập đầy đủ bằng chứng kiểm toán thích hợp đối với vấn đề trọng yếu, ý kiến kiểm toán có thể bị ảnh hưởng tùy thuộc vào bản chất và mức độ lan tỏa của vấn đề.

© 2026 Công ty TNHH Grant Thornton (Việt Nam). Bảo lưu mọi quyền.

3. Sáu bước nâng cao mức độ sẵn sàng cho Kiểm toán

Hướng dẫn áp dụng thuế suất GTGT 0% đối với dịch vụ xuất khẩu và hồ sơ, chứng từ liên quan.

Bước 1 | Xác định nghĩa vụ Kiểm toán	Đánh giá hàng năm ba tiêu chí về lao động tham gia BHXH bình quân, doanh thu và tổng tài sản; lưu tài liệu và căn cứ số liệu hỗ trợ kết luận.
Bước 2 | Rà soát mức độ sẵn sàng cho Kiểm toán	Rà soát chính sách kế toán, báo cáo tài chính, hồ sơ khoản mục trọng yếu, ước tính kế toán, bên liên quan, hợp đồng trọng yếu, thuế và quy trình lưu trữ chứng từ.
Bước 3 | Tập trung vào số dư đầu kỳ	Lập danh sách số dư đầu kỳ trọng yếu và đánh giá liệu doanh nghiệp có thể cung cấp bằng chứng đầy đủ khi được yêu cầu. Ưu tiên tiền, công nợ, hàng tồn kho, tài sản dài hạn, đầu tư, vay, vốn, thuế và bên liên quan.
Bước 4 | Xử lý khoảng trống trước khi kết thúc năm tài chính	Rà soát công nợ tồn đọng, hoàn thiện hồ sơ hỗ trợ, đánh giá dự phòng, cập nhật danh sách bên liên quan, chuẩn bị kiểm kê và hoàn thành đối chiếu các tài khoản trọng yếu.
Bước 5 | Lập kế hoạch Kiểm toán sớm	Thống nhất kịp thời phạm vi, lịch trình, yêu cầu cung cấp tài liệu, kế hoạch kiểm kê và các khu vực cần chuẩn bị đặc biệt; đồng thời phân công đầu mối phối hợp trong doanh nghiệp.
Bước 6 | Chuyển từ tuân thủ sang quản trị	Sử dụng quá trình chuẩn bị kiểm toán để củng cố kỷ luật báo cáo tài chính, nâng cao chất lượng dữ liệu và hoàn thiện cơ chế kiểm soát, thay vì xem kiểm toán chỉ là chi phí tuân thủ.

© 2026 Công ty TNHH Grant Thornton (Việt Nam). Bảo lưu mọi quyền.

Trao đổi với Grant Thornton Việt Nam

Grant Thornton Việt Nam có thể trao đổi với doanh nghiệp về phạm vi áp dụng của Nghị định 90/2025/NĐ-CP, các yêu cầu thường gặp trong quá trình chuẩn bị kiểm toán và những vấn đề doanh nghiệp nên chủ động xem xét trước cuộc kiểm toán đầu tiên.

Tùy thuộc vào hoàn cảnh cụ thể và sau khi thực hiện các thủ tục chấp nhận khách hàng, xung đột lợi ích và đánh giá tính độc lập, phạm vi trao đổi hoặc dịch vụ có thể bao gồm:

Trao đổi về tiêu chí xác định nghĩa vụ kiểm toán bắt buộc và thông tin doanh nghiệp cần xem xét;
Chia sẻ các yêu cầu thường gặp về dữ liệu, hồ sơ, số dư đầu kỳ, kiểm kê và tiến độ phối hợp kiểm toán;
Cung cấp dịch vụ đánh giá mức độ sẵn sàng hoặc hỗ trợ khác khi được phép, với phạm vi được xác định rõ và phù hợp với các yêu cầu về đạo đức nghề nghiệp và tính độc lập.

Lưu ý
Tài liệu này chỉ nhằm cung cấp thông tin chung và không cấu thành ý kiến tư vấn pháp lý, kế toán, thuế hoặc tư vấn chuyên môn cho một trường hợp cụ thể. Mọi dịch vụ của Grant Thornton Việt Nam phụ thuộc vào việc đánh giá nhu cầu, phạm vi công việc, điều kiện chấp nhận khách hàng và các yêu cầu áp dụng về đạo đức nghề nghiệp, xung đột lợi ích và tính độc lập. Grant Thornton không đảm nhận trách nhiệm quản lý, không đưa ra quyết định thay doanh nghiệp và không lập hoặc phê duyệt các số liệu, hồ sơ hay báo cáo tài chính thuộc trách nhiệm của Ban lãnh đạo doanh nghiệp.

Grant Thornton là Công ty Kiểm toán và tư vấn hàng đầu tại Việt Nam, chúng tôi có thể hỗ trợ các Doanh nghiệp trong việc đánh giá ảnh hưởng nhằm tuân thủ Nghị định 90 và nâng cao chất lượng của hệ thống kế toán tài chính kế toán.

Trụ sở chính tại Hà Nội
Tầng 18, Tháp Quốc tế Hòa Bình
106 Hoàng Quốc Việt, Phường Nghĩa Đô
Hà Nội, Việt Nam

T + 84 24 3850 1686
F + 84 24 3850 1688

Văn phòng TP. Hồ Chí Minh
Tầng 14, Pearl Plaza
561A Điện Biên Phủ, Phường Thạnh Mỹ Tây
TP. Hồ Chí Minh, Việt Nam

T + 84 28 3910 9100
F + 84 28 3910 9101

grantthornton.com.vn

Nguyễn Tuấn Nam
Phó Tổng Giám đốc
Trưởng bộ phận Kiểm toán và Đảm bảo văn phòng Hà Nội

SĐT +84 24 3850 1686 – Ext: 1617
E TuanNam.Nguyen@vn.gt.com

Nguyễn Địch Dũng
Giám đốc cấp cao
Dịch vụ Kiểm toán và Đảm bảo văn phòng Hà Nội

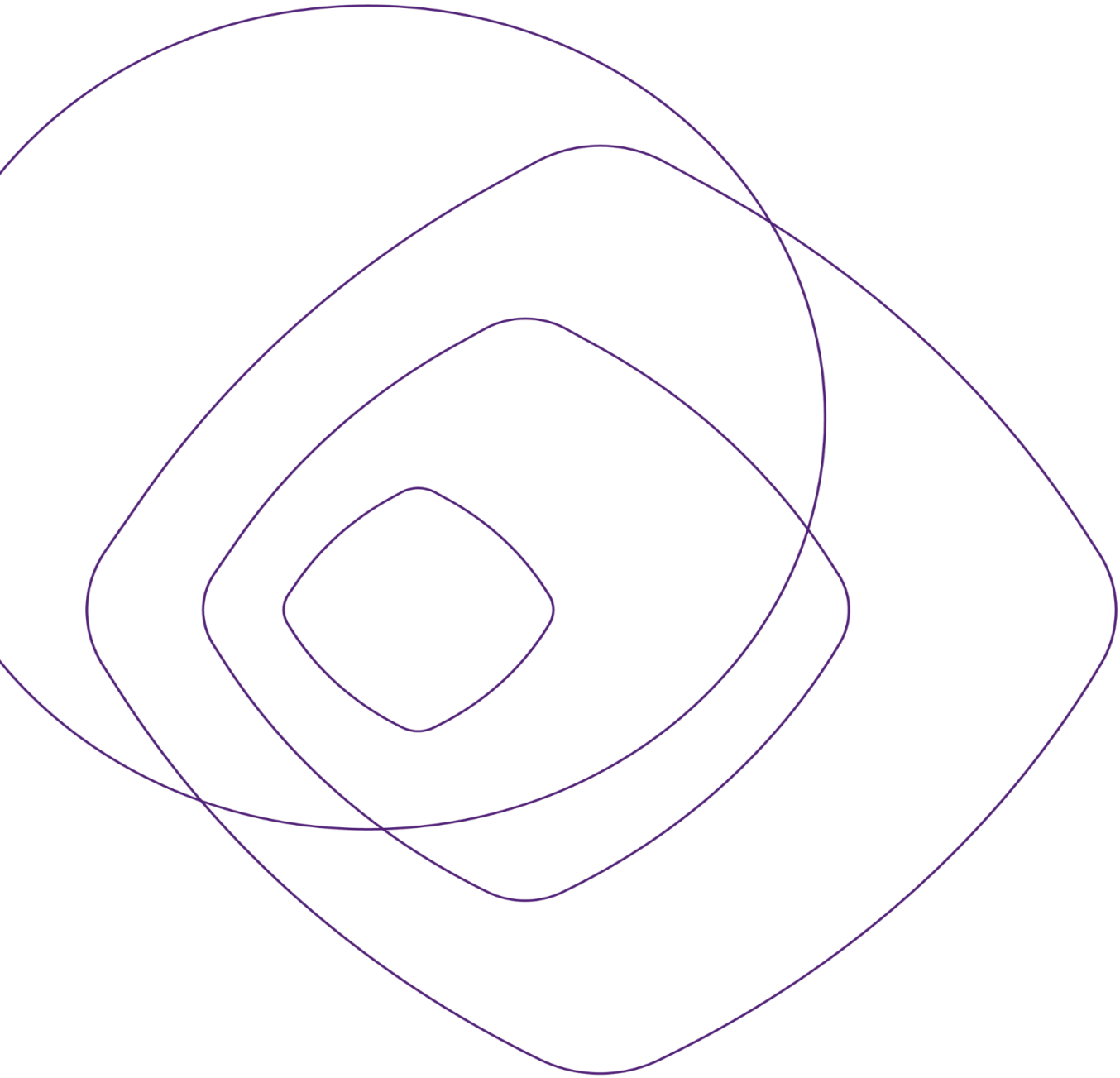
SĐT +84 24 3850 1686 – Ext: 1634
E DichDung.Nguyen@vn.gt.com

Trần Anh Văn
Giám đốc cấp cao
Dịch vụ Kiểm toán và Đảm bảo văn phòng Hà Nội

SĐT +84 24 3850 1686 – Ext: 1635
E Van.Tran@vn.gt.com

© 2026 Công ty TNHH Grant Thornton (Việt Nam). Bảo lưu mọi quyền.

Grant Thornton

grantthornton.com.vn

© 2026 Grant Thornton (Vietnam) Limited - All rights reserved.

'Grant Thornton' refers to the brand under which the Grant Thornton member firms provide assurance, tax and advisory services to their clients and/or refers to one or more member firms, as the context requires. Grant Thornton International Ltd (GTIL) and the member firms are not a worldwide partnership. GTIL and each member firm is a separate legal entity. Services are delivered by the member firms. GTIL does not provide services to clients. GTIL and its member firms are not agents of, and do not obligate, one another and are not liable for one another's acts or omissions.